
[p1]

Mijn [achtbare zeer geleerden] Heer

Johan Winkler

N° 61 aen den Kleenen Houtweg

t' Haerlem

[nord]nederland.

[p2]

Mijn achtbare Heer en goeie friesche vriend,

Te lange, na mijnen dunk, hebbe ik u laten wachten achter mijne erkentnisse en dank wegens uw menigvuldige vriendelijkheid en goedheid. Des en zijn mij die gevoelens niet te minder, wilt mij gelooven. Eerst ende vooral laat mij u melden dat de jaarboeken¹ mij gansch en gave terug en te[n] hand gekomen zijn. Ik en al mijne vrienden verlangen om te lezen wat gij de noord-nederlanders zult bekend maken aangaande ons Vlanderen²

Wat Westvlaamsche schrijvers aangaat zoudt gij ze niet best A.B.C wijze opnoemen en zoo 't nog tijd geeft Van Coillie, Van Haecke, Callebert, Rommel, Gebroeders Verriest³ De Carne, Boudeweel, Minnaert, Samyn, Van Hee, Loncke, Mervillie, Rodenbach, Demonie, Van de weghe⁴ Vyncke⁵ daarbij zetten? Die met 1 geteekend zijn verdienen 't best; met 2 iets min enz. maar aan allen zou het fel deugd doen.

.....

1 Zie [brief van J. Winkler aan G. Gezelle van 04/09/1883](#).

2 Land, volk en taal in West-Vlaanderen. In: De Tijdspiegel (1884) 1 en 2. Overdruk in de handbibliotheek van Gezelle.

3 Gustaaf Verriest en Hugo Verriest.

4 Onzekerheid over de identiteit van deze West-Vlaamse schrijver. De thesis verwijst naar Victorien Vande Weghe omwille van zijn publicaties te Diksmuide. Zie: Dries Gevaert, De Briefwisseling tussen Guido Gezelle en Johan Winkler, deel 3, p.462 (Licentiaatsverhandeling RU Gent, 1984).

5 Gezelle heeft volgende nummering aangebracht: Van Coillie (1), Van Haecke (3), Callebert (1), Rommel (1), Gebroeders Verriest (1), De Carne (4), Boudeweel (4), Minnaert (3), Samijn (1), Van Hee (2), Loncke (2), Mervillie (4), Rodenbach (1), Demonie (2), Van de Weghe (3) Vyncke (2).

Winkler nam op p.57 deze schrijvers op: Albrecht Rodenbach, Callebert, Alfons Van Hee, gebroeders Verriest, Van Coillie, Rommel Samijn en vele andere.

Dank u voor de omstandigheden tekeninge etc die den overtoom betrefte⁶

..... [p3].....

ik bereide een Loquela schriftjen over die stoffe⁷ en 't gene gij zoo goed waart mij te zenden over kraanvogels kwam mij toch zoo wel te passe, zoo gij mogelijks alree bemerkt hebt.⁸

Ik hebbe met het grootste genoegen uw schrijven in [*Rond den Heerd*] gelezen⁹ te meer omdat ik eerst, hier te Kortrijk, van eene vrouwe van 83 bij geval gehoord hebbe: Hij kijkt lik nen appetekers grünzere. Ten gevolge van dit hooren hebbe ik de vrage gezet in 't "Vraagveisterke" van de gazette [*van Kortrijk*]¹⁰ welke vrage R.d.H.¹¹ overgenomen heeft en gij zoo uitvoerig beantwoordt.

Erlauben Sie: Niemand in vlanderen en zegt het herberg, en ieder Vlaming lezende achter strate ievers: Hier is het herberg en zou niet anders verstaan als: het is hier herberg = hier houdt men herberge = "hier verkop men dranc". En de Haarlemsche bollen! Ik heb ze gisteren te voedsteren besteed, bij eenen hovenier van mijne kennisse, die hun al zal geven dat gij voorenschrijft, uit

..... [p4].....

genomen, zegt hij, Haarlemschen grond. dien zal hij vervangen door "mollegrond" dat is grond dien de mollen uitsteken uit zekere leege landen waar lagen lis, bladeren etc op verteerd en humus geworden zijn; terreau heet mijn hovenier het, op zijn [*frans*], opdat ik het beter zou verstaan. Daar en is maar een plaatse op den ganschen aardbol, zegt hij verder, waar de oprechte hyacinthen-kliesters (*vlaamsch*) voor bollen) willen groeien "en da-d' is Haarlem".

.....

6 Zie [brief van J. Winkler aan G. Gezelle van 04/09/1883](#).

7 Er verscheen geen artikel over "overtoom" in Loquela.

8 Stukken van de [brief van J. Winkler aan G. Gezelle](#) i.v.m. de kraanvogel werden gepubliceerd in: Loquela: (Pietmaand 1883) 2, p.27, 38 en 40.

9 J. Winkler, Van de apothekers-grijnzen, de drogisten-gapers en nog wat. In: *Rond den Heerd*: 18 (1883) 40-41 en 42-43, p.324-327 en p.336-339. Het opstel is een antwoord op een artikel van A. Duclos, Een apothekers grinzer. In: *Rond den Heerd*: 18 (1883) 36, p.286.

10 In het Vraagveisterke van de Gazette Van Kortrijk (14/07/1883): Weet er niemand wat dat een Apothekers grinzer is? Men zegt immers: "Hij kijkt lijk nen apothekers grinzere".

11 A. Duclos, Een apothekers grinzer. In: *Rond den Heerd*: 18 (1883) 36, p.286: start met de vraag uit de Gazette van Kortrijk.

Zoo als ik u geschreven hebbe is het plantje dat mij een blomke leverde op, om u daarmee te besteken, ten mijnen huize gebracht en aldaar, tenden zijnen natuurlijken loop, gestorven, mij een talrijk kroost nalatende van prachtige zaadtjes. In het stuk papier, hiernevens zijn ze hovenierscher wijze zorgvuldig besloten en ten uwen gebruike den post toevertrouwd. Na veel zoeken heb ik den waren name ontdekt, meen ik, van het blomke, ten minsten genoeg daarvan, om u of uwe kruidkundige vrienden in state te stellen

..... [p5]

van mijn gissen nader te onderzoeken. Dodoens beschrijvinge van het kruid komt zeer naukeurig overeen met hetgene ik in uwe tegenwoordigheid en naderhand, eene tweede maal, in een "äärrappelstik" langs den weg van Kortrijk naar Brugge hebbe waargenomen. De vrouenspiegel en is hier geene hofplante en ze wordt zeldzaam tegengekomen in de kooenstikken. Wie weet of ze, den Kortrijkschen grond missende, niet en zal uitsterven zoo de Haarlemsche kliesters hier doen, bij gebrek aan eigenbômmige äärde!

Ik heb een hoopen aantekeningen van hier en daar over de Friesen in vlander; ik zende ze u binnenkort. Ten gevolge van nieuwe wetten op 't onderwijs¹² zijn onze collegien eindelijk gedwongen de rekenkunde wiskunde, natuurkunde enz. in 't *[vlaamsch]* en in 't *[frans]* vooren te houden. Van den avond is mij een antivlaamsch Professor komen verzoeken hem eene vertalinge te maken van zijne fransche terminologie. Bestaan er geen boeken die den man zouden dienen? Kent gij "Janus Erasmus"? ik heb een wonderschoon opstelboek van hem.

Aanveerd, uit hand en hert, mijn beste vriendschap mijn fraaie fries en in 't kort meer van

[ulieden] toegenegen

Guido Gezelle

.....

12 Gezelle bedoelt de wet De Vigne-Coremans van 15 juni 1883. Deze wet schreef niet alleen voor dat de leergangen in de voorbereidende afdelingen van de Vlaamse Rijksmiddelbare scholen in het Nederlands gegeven moesten worden, maar ook dat men het onderwijs in de Franse taal zo moest organiseren dat de leerlingen de Franse leergangen met vrucht zouden kunnen volgen. In de middelbare afdelingen en athenea werden het Nederlands, het Engels en het Duits uitsluitend in het Nederlands gegeven. Dit gold vanaf 1886 ook voor ten minste twee andere vakken. De terminologie van de andere vakken werd in het Frans en het Nederlands gegeven. De toepassing van de wet was zeer verschillend. Ze werd vooral in de kleine gemeenten nageleefd (Walter Debrock in E.V.B., dl. II, p.1628-1637). (Dries Gevaert, De Briefwisseling tussen Guido Gezelle en Johan Winkler, deel 3, p.462 (Licentiaatsverhandeling RU Gent, 1984).

Correspondence Description

Sender	Gezelle, Guido
Recipient	Winkler, Johan
Date Sent	[30/09/1883]
Place Sent	Kortrijk (Kortrijk)
Annotation	Datum en plaats gereconstrueerd op basis van poststempel.
Annotation	Datum en plaats gereconstrueerd op basis van poststempel.
Published in	De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Johan Winkler. Deel 1: Inleiding en brieven (1881-1883) / door Dries Gevaert. - Gent : onuitgegeven licentieverhandeling, (academiejaar 1983-1984), p.175-177

Document Description

Physical Description

Support Material	1 dubbel vel, dubbel vel: 211 mm x 137 mm; omslag: 73 mm x 112 mm papier, wit, rechthoekig geruit papiersoort: 4 zijden beschreven; zijde 4 horizontaal en verticaal beschreven, inkt
Condition	volledig
Lay-out	op de vouw van zijden 3 en 4: stempel: afbeelding, Guido Gezelle Museum briefomslag bewaard, met adres en postzegel, afgestempeld

Manuscript Identification

Country	België
Place	Brugge
Repository	Guido Gezellearchief
ID Gezelle Archive	8841
Library record	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.17092

Content Description

Incipit	Te lange, na mynen dunk, hebbe ik u laten wachten
Text Type	brief
Languages	Nederlands

Encoding Description

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colophon

Title	[30/09/1883], Kortrijk, Guido Gezelle aan Johan Winkler
Editor	Rik Van Gorp
Principal	Els Depuydt
Funder	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Publisher	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Publication Place	Brugge, Gent
Publication Date	2023
Availability	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citing	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
